

24.03.2021

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

**GÜNLÜK BASIN
ÖZETLERİ**

**24 Mart 2021
Çarşamba**

RESMÎ GAZETE'DE BUGÜN

24 Mart 2021 Çarşamba

YASAMA BÖLÜMÜ

KANUNLAR

7305 Güneydoğu Avrupa Çokuluslu Barış Gücü Anlaşmasına Ek Altıncı Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

7306 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

7307 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

7308 Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğü'nün 5.4.1.10 Maddesinin Tadiline İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

7309 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kendi Sınırları Dahilinde ve Ötesinde Tarifeli Hava Hizmetlerine İlişkin İkili Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

7310 Türkiye Cumhuriyeti ve Bosna-Hersek Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokol ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun

7311 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nikaragua Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

7312 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Paraguay Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dostluk ve İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

7313 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Hidrokarbon Alanında İş Birliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

7314 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Çad Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Kalkınma İş Birliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

TBMM KARARI

1281 Küresel İklim Değişikliğinin Etkilerinin En Aza İndirilmesi, Kuraklıkla Mücadele ve Su Kaynaklarının Verimli Kullanılması İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonuna Üye Seçimine Dair Karar

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

CUMHURBAŞKANI KARARI

— Van İli, Çaldıran ve Muradiye İlçeleri Sınırları İçerisinde Bulunan Hıdırmenteş ve Çiçekli Gölü Besleme Havzası Potansiyel Doğal Sit Alanının Koruma Statüsünün Değerlendirilmesi Sonucunda, Bazı Alanların Kesin Korunacak Hassas Alan Olarak Tescil ve İlan Edilmesi Hakkında Karar (Karar Sayısı: 3740)

YÖNETMELİKLER

24.03.2021

- Yataklı Tedavi Kurumları İşletme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (Karar Sayısı: 3739)
- Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Halı-Kilim ve El Sanatları Araştırma ve Uygulama Merkezi Yönetmeliğinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik
- İstanbul Üniversitesi Biyoteknoloji ve Genetik Mühendisliği Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği

TEBLİĞLER

- Mimarlık ve Mühendislik Hizmet Bedellerinin Hesabında Kullanılacak 2021 Yılı Yapı Yaklaşık Birim Maliyetleri Hakkında Tebliğ
- Yapı, Tesis ve Onarım İşleri İhalelerinde Kullanılan Müteahhitlik Karneleri ve İş Bitirme Belgelerinin 2021 Yılına Ait Değerlendirme Katsayıları Hakkında Tebliğ
- Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 527)
- 5/1 Numaralı Ticari Amaçlı Su Ürünleri Avcılığının Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2020/20)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (No: 2021/11)
- 5/2 Numaralı Amatör Amaçlı Su Ürünleri Avcılığının Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2020/21)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (No: 2021/12)
- İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (No: 2021/8)
- İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (No: 2021/12)
- İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (No: 2021/13)

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARI

- Anayasa Mahkemesinin 24/9/2020 Tarihli ve E: 2018/27, K: 2020/49 Sayılı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 24/9/2020 Tarihli ve E: 2019/23, K: 2020/50 Sayılı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 12/11/2020 Tarihli ve E: 2018/162, K: 2020/66 Sayılı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 25/2/2021 Tarihli ve 2018/34092 Başvuru Numaralı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 25/2/2021 Tarihli ve 2018/35900 Başvuru Numaralı Kararı

Canlı hayvan ve hayvansal üretim değeri arttı

Türkiye'nin canlı hayvan değeri 2020 yılında bir önceki yıla göre yüzde 18,1 artışla 195,24 milyar liraya, hayvansal ürün üretim değeri ise yüzde 15,63 artış ile 08,6 milyar liraya yükseldi. Böylece Türkiye'nin canlı hayvan ve hayvansal üretim değeri toplam 303,84 milyar lira olarak gerçekleşti.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), 2020 yılına ilişkin "canlı hayvan ve hayvansal ürün fiyatları, üretim değeri" istatistiklerini açıkladı.

Buna göre, geçen yıl bir önceki yıla göre, kültür sığırları fiyatı yüzde 11,41 artarak 7 bin 919 lira, yerli sığırları fiyatı yüzde 9,85 artışla 6 bin 55 lira ve kültür melezi sığırları fiyatı yüzde 8,54 yükselerek 6 bin 553 lira oldu.

Küçükbaş hayvanlardan yerli koyunun fiyatı yüzde 18,47 yükselerek 1217 liraya, merinos kuzunun fiyatı yüzde 17,77 artarak 1006 liraya ulaştı. Koyun sütünün kilogram fiyatı 2020'de bir önceki yıla göre yüzde 20,3 artarak 4,03 liraya, inek sütünün fiyatı da yüzde 23,66 artışla 2,2 liraya çıktı.

Canlı hayvan değeri 195,24 milyar lira oldu

TÜİK'in verilerine göre, canlı hayvan değeri geçen yıl, bir önceki yıla göre yüzde 18,1 artışla 195,24 milyar lirayı buldu. Büyükbaş hayvanların değeri geçen yıl bir önceki yıla göre yüzde 11,28 artarak 125,59 milyar lira, küçükbaş hayvanların değeri yüzde

24.03.2021

30,52 artışla 60,67 milyar lira oldu. Bu dönemde kümes hayvanlarının değeri de yüzde 49,57 yükselerek 8,83 milyar lirayı buldu.

Hayvansal ürün üretim değeri yüzde 15,63 arttı

Hayvansal ürün toplam üretim değeri 2020'de bir önceki yıla yüzde 15,63 artarak 108,6 milyar liraya yükseldi. Toplam süt üretim değeri aynı dönemde yüzde 26,63 artarak 55,28 milyar lira, toplam kırmızı et üretim değeri yüzde 6,75 yükselerek 40,72 milyar lira ve bal üretim değeri yüzde 8,58 artarak 4,64 milyar lira oldu. Geçen yıl yumurta üretim değeri bir önceki yıla göre yüzde 2,13 artarak 7,51 milyar liraya çıktı.

Pakdemirli: IPARD kapsamında 19 bin 319 projeye 5,4 milyar lira hibe verdik

Avrupa Birliği (AB) Kırsal Kalkınma Programı (IPARD) kapsamında bu zamana kadar toplam 19 bin 319 proje sahibiyle sözleşme imzaladıklarını bildiren Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, "Söz konusu yatırımlar için girişimcilere 5,4 milyar lira hibe verdik." dedi.

2021 Yılı IPARD Yatırımcı Buluşması programına katılan Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, Bakanlık olarak, kırsal kalkınma kapsamında çok sayıda hibe programı uyguladıklarını vurguladı.

"Kırsalı, çok yönlü, insan odaklı olarak destekliyoruz" diyen Pakdemirli, "Bugüne kadar toplam 480 bin projeye, reel rakamlarla 27 milyar lira hibe ödedik. Bu destekler sayesinde 350 bin yeni istihdam oluştu, kırsalda 50 milyar liralık yatırım yapıldı." ifadelerini kullandı.

IPARD kapsamında, 42 ilde 16 sektördeki yatırımlara, yüzde 40 ile yüzde 70 arasında hibe verildiğine dikkati çeken Pakdemirli, hayvancılıktan kırsal turizme, gıda ürünlerinin işlenmesinden tıbbi aromatik bitki yetiştiriciliğine, arıcılıktan seracılığa, el sanatlarından yenilenebilir enerjiye kadar geniş yelpazede kırsaldaki yatırımlara destek sağladıklarını söyledi.

IPARD kapsamında, AB Komisyonu tarafından 2011'de akreditasyon alındığının altını çizen Pakdemirli, "Bu zamana kadar toplam 19 bin 319 proje sahibiyle sözleşme imzaladık. Söz konusu yatırımlar için girişimcilere 5,4 milyar lira hibe verdik. Bu hibeler sayesinde kırsalda yaklaşık 11 milyar liralık yatırımın önünü açtık, 74 bin yeni istihdam sağladık." diye konuştu.

Son 3 yılda ise bu hibelerin daha hızlı ve daha etkin uygulanması için çalışmalarına hız verdiklerini belirten Pakdemirli, "Toplam 5 bin 47 projeye, yaklaşık 2 milyar lira destek verdik ve kırsalda 13 bin vatandaşıma istihdam sağladık. Bu hibeler sadece tarım ve hayvancılığa gidiyor diye bakmak doğru değil. Verilen desteklerin ekonomideki çarpan etkisini göz önüne aldığımızda kalkınmaya sağlanan faydanın ne kadar büyük olduğunu fark edebiliriz." değerlendirmesinde bulundu.

Geçen yıl ise hayata geçirilen 2 bin 752 proje ile vatandaşlara 957 milyon lira hibe ödemesi gerçekleştirdiklerine işaret eden Pakdemirli, bu hibeler sayesinde kırsalda toplam 1,5 milyar liralık yatırımın hayata geçmesini sağladıklarını vurguladı.

Yatırımcılara kolaylık sağlamak amacıyla yatırım öncesi finansman kaynağı sağlayabilmek için ödeme yapılacak hibe desteğinin yüzde 50'si tutarında avans alabilme imkanını getirdiklerine dikkat çeken Pakdemirli, fiyat artışlarından kaynaklanan maliyet yükselmelerini telafi etmek amacıyla IPARD 8 ve 9. çağrılarında, sözleşme imzalanan yatırımcıların sözleşme tutarlarında fiyat güncellemelerini gerçekleştirdiklerini kaydetti. Son 3 yılda IPARD kapsamında yeni kırsal kalkınma tedbirlerini de uygulamaya aldıklarını anlatan Pakdemirli, tarım-çevre tedbirlerinin AB'ye aday ülkeler içinde ilk kez Türkiye'de uygulanmaya başlandığını söyledi.

Kadın ve gençlere pozitif ayrımcılık

IPARD kapsamında kadın ve gençlere pozitif ayrımcılık yaptıklarını belirten Pakdemirli, şunları kaydetti: "Kadın girişimcilerin projelerine ilave puan vererek, proje seçim aşamasında öne çıkmasını sağlıyoruz. Yine 40 yaşın altındaki genç yatırımcılara hayvancılık tedbirinde ilave puan vererek, daha fazla hibe almasını sağlıyoruz. IPARD kapsamında desteklediğimiz projelerden 4 bini kadın yatırımcılara, 10 bini ise 18-40 yaş arasındaki genç girişimcilere aittir."

Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu (TKDK) Başkanı Muhammed Adak ise geçen yıl olumsuz koşullara rağmen ciddi miktarlarda proje alıp ödeme hedeflerine ulaştıklarını ifade ederek, "Ocak ayında Bakanımızın duyurduğu 10. Çağrı'da da gayet güzel sonuçlar alacağımızı şimdiden görüyoruz. Tüm çabamız 2021 yılını 2020'den daha başarılı tamamlamak olacaktır." değerlendirmesinde bulundu.

Türkiye'den Rusya'ya 380 milyon dolarlık narenciye ihraç edildi

Türkiye'den narenciye sezonunun 6 aylık döneminde yapılan 813 milyon dolarlık ihracatın 380 milyon 232 bin dolarlık kısmı Rusya'ya gerçekleştirildi.

Akdeniz İhracatçı Birlikleri verilerinden yapılan derlemeye göre, ihracat sezonu 3 Eylül 2020'de başlayan narenciyede, 28 Şubat 2021'e kadar 813 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirildi.

Bu dönemde en fazla ihracat Rusya'ya yapıldı. Geçen yılın aynı döneminde Rusya'ya yapılan 325 milyon 108 bin dolarlık dış satım bu sezon yüzde 17 artarak 380 milyon 232 bin dolara ulaştı. Söz konusu dönemde Rusya'ya 693 bin 789 ton narenciye ürünü satıldı. Bu ülkeyi 102 milyon 488 bin dolarla Irak, 83 milyon 481 bin dolarla Ukrayna, 28 milyon 943 bin dolarla Romanya, 27 milyon 823 bin dolarla Polonya takip etti.

"Rusya'ya ihracatımız giderek artıyor"

Ulusal Turunçgil Konseyi Başkanı Kemal Kaçmaz, Türkiye'de üretilen narenciyenin kaliteli olmasından dolayı birçok ülkede talep gördüğünü söyledi. Narenciye ihracatının önemli kısmının Rusya'ya yapıldığını belirten Kaçmaz, "Bu sezon ürünlerimizde bir sıkıntı yaşamıyoruz. Rusya'ya ihracatımız giderek artıyor. Coğrafi konum yakınlığımız bu ihracatta önemli etken. Ayrıca Türkiye'de üretilen narenciyenin damak tadını çok iyi biliyorlar. Bundan dolayı Türk narenciyesini tercih ediyorlar. Bu tercih sonucu narenciye ihracatımızda Rusya uzun yıllardan bu yana ilk sırada yer alıyor." diye konuştu. Kaçmaz, pazar çeşitliliğinin artırılmasına yönelik önemli çalışmalar yaptıklarını aktardı.

“Halkın enflasyonu” gıdada yüzde 29!

Birleşik Kamu-İş tarafından yapılan “Halkın Enflasyonu” araştırması vatandaşların mutfak harcamalarında yaşadığı ekonomik krizi gözler önüne serdi.

Döviz ve kurlardaki dalgalanmanın yansıdığı enflasyon rakamları vatandaşın mutfağındaki ürünleri daha da pahalı hale getirdi. Araştırmaya göre gıda harcamalarında son bir yıllık artış yüzde 29,2 olurken, 2021 yılının ilk 3 ayında ise yüzde 9,2 olduğu açıklandı.

Birleşik Kamu İşgörenleri Sendikaları (Birleşik Kamu-İş) Konfederasyonu Ar-Ge birimi tarafından yapılan “Halkın Enflasyonu” araştırmasının Mart ayı sonuçları kamuoyu ile paylaşıldı. Araştırmaya göre söz konusu sepet için harcanan para son bir yılda yani Mart 2020’ye göre yüzde 29,2 oranında arttı. Araştırmaya göre Türkiye’nin en yoksul kesiminin aile bütçesinin en az üçte ikisini ayırmak zorunda bulunduğu gıda fiyatları geçen aya göre yüzde 2,5 oranında yükseldi.

MART’TA MUTFAK MASRAFI YÜZDE 2,5 ARTTI

Araştırmaya göre Mart ayında yaşanan yüzde 2,5 oranındaki artışta, et-balık, yağ, sebze ve işlenmiş gıda fiyatlarındaki artış belirleyici olurken, Mart’ta ekmek, un, bulgur fiyatlarında bir önceki aya göre değişiklik yaşanmadı. Et ve balık grubu fiyatlarında yüzde 2,6, süt ve süt ürünleri ile yumurta fiyatlarında yüzde 1,7 oranında artış görüldü. Mart ayında, geçen yılın son aylarında da hızlı bir artış yaşanan sıvı yağ fiyatlarında ise zeytinyağı fiyatlarına bağlı olarak yüzde 7,2 oranında bir yükseliş oldu. Meyve fiyatlarının yüzde 0,2 oranında azaldığı Mart ayında sebze fiyatlarında

24.03.2021

ise bir önceki aya göre yüzde 6,4 oranında yükseliş gerçekleşti. Böylece, seçilen 76 gıda maddesinden oluşturulan gıda sepetini satın alabilmek için geçen aya göre yüzde 2,5 oranında daha fazla para ödendi.

MUTFAK MASRAFI SON BİR YILDA 29,2 YÜKSELDİ

Araştırmaya göre geçtiğimiz yılın Mart ayına göre mutfak masraflarının yüzde 29,2 oranında arttığı kaydedilen araştırmaya göre, ekmek, un, bulgur, makarna fiyatlarında yüzde 25,7, et-balık fiyatlarında 12,4, süt ve süt ürünleri ile yumurta fiyatlarında yüzde 39,1 oranında artış oldu. Bir yıl öncesine göre yağ fiyatları yüzde 40,8 oranında arttı. Meyve fiyatları yüzde 18,1 oranında, sebze fiyatları ise yüzde 55,1 oranında artış gösterdi. Bakliyat fiyatları son bir yılda yüzde 16,5 diğer gıda fiyatları ise yüzde 13,9 oranında zamlandı.

Ekonomi Reform Paketi kapsamında 77 kanuni düzenleme yapılacak

Hazine ve Maliye Bakanlığı, Ekonomik Reform Paketinin detaylarını açıkladı. Buna göre toplam 38 sayfadan oluşan pakette, 77 kanuni düzenleme yapılması öngörülüyor.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından 12 Mart'ta açıklanan Ekonomik Reform Paketinin, takvimlendirilmiş detayları Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından açıklandı.

Bakan Elvan, Twitter hesabından yaptığı paylaşımında, "Ekonomi Reformlarımızın takvimini tamamladık. Bakanlığımızın internet sitesinden ulaşabilirsiniz. Hayırlı olsun." ifadelerini kullandı.

Toplam 38 sayfadan oluşan pakette, 77 kanuni düzenleme yapılması öngörülüyor. Yanı sıra, 72 adet idari karar ya da idari düzenleme yapılacak. 16 tane Cumhurbaşkanlığı Kararı, 11 tane Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ve 12 tane de ikincil mevzuat düzenlemesi öngörülüyor.

Reform paketinde; Kamu Maliyesi, Fiyat İstikrarı, Finansal Sektör, Cari Açık, İstihdam, Kurumsal Yönetişim, Yatırımların Teşvik Edilmesi, Ticaretin Kolaylaştırılması, Rekabet ve Piyasa Gözetimi ve Denetimi olmak üzere 10 ana başlık yer alıyor.

Bu ana başlıklar altında 34 alt başlık ve 155 adet de takvimlendirilmiş eylem bulunuyor.

Ekonomiyi yatırım, üretim, istihdam ve ihracat temelinde büyötmeye yönelik Ekonomi Reformları Eylem Planı'nda öngörölen düzenlemelerin, hangi bakanlıklar veya kamu kurumları tarafından yapılacağı detaylı olarak yer alıyor. Pakette öngörölen düzenlemelerin tamamı 2023 yılı sonuna kadar tamamlanacak. Bunlardan 120 tanesi 2021'de, 29 tanesi 2022'de 2 tanesi 2023 yılında hayata geçirilecek. Eylem Planı'nda yer alan iki düzenleme ise kısa süre önce hayata geçirildi. Varlık Yönetim Şirketlerinin Finansal Kurumlar Birliği'ne üye olması ile uzaktan çalışma mevzuatının yeni iş modellerine uyum sağlayacak şekilde revize edilmesi Mart ayı içinde tamamlandı.

EKONOMİ REFORM PAKETİNDE ÖNE ÇIKANLAR

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın açıkladığı pakette öne çıkanlar, dünya.com'da şöyle yer almıştı:

- Küçük esnafa gelir vergisi muafiyeti
- Kamuda taşıt alımına sınırlama
- Kamu alım ihalelerinde yeni ve dijital bir sistem
- 24 saat hizmet verecek dijital vergi dairesi
- İlave istihdama uygun finansman
- 18 yaş altı da BES'e dahil olabilecek
- Şirketlerin halka arzında kolaylık
- Yeşil tahvil piyasasına yönelik alt yapı
- Dijital para için alt yapı
- Katılım finans tahkim mekanizması
- Tahvil Garanti Fonu
- Ekonomi Koordinasyon Kurulu
- Finansal İstikrar Komitesi
- TÜİK "ilişkili" kuruluş olacak

Londra swap piyasasında gecelik TL faizi 10 yılın en yüksek seviyesinde

Merkez Bankası Başkanlık koltuğundaki ani değişim sonrası piyasalarda hareketlilik devam ediyor. Londra swap piyasasında gecelik TL faizi yüzde 1400'e yükselerek son 10 yılın en yüksek seviyesini gördü.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Başkanlığı koltuğundaki sürpriz değişim sonrası piyasalarda sular durulmuyor. Refinitiv verilerine göre Londra swap piyasasında gecelik TL faizi yüzde 1400'e yükselerek son 10 yılın en yüksek seviyesini gördü.

Swap faizinin yükseltilmesiyle yabancı yatırımcıların TL borçlanarak Türk Lirası karşısında açığa satış pozisyonu almasının maliyeti yükseltiyor.

Bu şekilde TL'nin değer kaybetmesinin önüne geçilmesi hedefleniyor. Ancak bu yöntemin serbest piyasa dinamikleriyle örtüşmediği ve yabancı yatırımcının TL cinsi varlıklara olan güvenine uzun vadeli zarar verdiği yönünde eleştiriler yapılıyor.

TL dün ABD Doları karşısında yüzde 10 değer kaybetmişti.

BBC Türkçe'nin haberine göre BlueBay Capital varlık yönetimi şirketinden gelişen piyasalar stratejisti Tim Ash, yatırımcılara gönderdiği piyasa notunda swap faizlerinin yükseltilmesi adımını eleştirdi ve **"TL'ye karşı kısa pozisyon almanın maliyetini yükseltiyorlar ama aynı zamanda TL cinsi varlıklara yatırım yapmış kişileri de bitiriyorlar. Naci Ağbal'a ve Türkiye'nin hikayesine güvenip yatırım yapanlar cezalandırılıyor"** dedi.

En büyük riskler işsizlik, geçim krizi ve mutsuz gençler

2021 Küresel Riskler Raporu'na göre, iki yıl içinde beklenen küresel tehditler arasında istihdam ve geçim krizleri, yeni salgınlar, geniş çaplı gençlik hayal kırıklıkları, dijital eşitsizlikler ve ekonomik durgunluk başı çekiyor.

En büyük riskler işsizlik, geçim krizi ve mutsuz gençler Türk Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (TÜSİAD), Marsh Türkiye ve Zurich Sigorta iş birliğiyle hazırlanan 2021 Küresel Riskler Raporu'na göre iki yıl içerisinde gerçekleşmesi beklenen küresel tehditler arasında istihdam ve geçim krizleri, geniş çaplı gençlik hayal kırıklıkları, dijital eşitsizlikler ve ekonomik durgunluk başı çekiyor

Salgınla birlikte ekonomik kırılganlığın, toplumsal bölünmelerin ve dijital uçurumun artması bekleniyor. Dijital sıçrama bazı gençlere fırsatlar sağlarken, birçok gencin hala istihdam sorunu yaşadığı belirtilen rapora göre, gençlerin eğitim, ekonomik beklenti ve akıl sağlığı açısından ciddi zorluklarla karşı karşıya olduğu görülüyor. Daha yeşil ekonomilere geçiş ise rapora göre salgının şokları geçene kadar ertelenmemeli.

“Dijitalleşmede eşitsizliğin toplumsal maliyetleri var”

Toplantıda konuşan TÜSİAD Yönetim Kurulu Üyesi Barış Oran, son bir yıldır iş yapma, iletişim, alışveriş, eğitim gibi birçok alanda dijital dönüşümün etkilerinin yaşandığını ifade ederek, bu alanda yaşadıkları dönüşümün; avantajların yanı sıra yeni riskleri de beraberinde getirdiğini belirtti ve "Tıpkı aşılamanın eşit olmayan

24.03.2021

dağılımında gördüğümüz gibi birtakım toplumsal maliyetleri de beraberinde getiriyor” dedi. Oran, eğitim başta olmak üzere eşitsizliklerin neden olabileceği bu risklerin, toplumun refahı için doğru yönetilmek zorunda olduğunu vurguladı.

Varlık balonları, fiyat istikrarsızlığı, emtia şokları ve borç krizleri gibi ekonomik riskler, 3-5 yıllık zaman diliminde belirgin bir şekilde öne çıkarken, bunu devletler arası ilişkiler ve çatışmalar gibi jeopolitik riskler izliyor. 5-10 yıllık zaman dilimini ise çevresel ve jeopolitik riskler domine ediyor. Gelecek 10 yılda gerçekleşme olasılığına göre en önemli riskler arasında olağanüstü hava olayları, iklim değişikliğiyle mücadelede başarısızlık, dijital eşitsizlik ve siber güvenlik başarısızlıkları yer alıyor.

Fitch'ten Türkiye değerlendirmesi

Fitch, "TCMB Başkanı değişimi Türkiye'nin enflasyon ve dış finansman risklerini artırdı" değerlendirmesinde bulundu.

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluğu Fitch tarafından hazırlanan rapora göre, TCMB Başkanı değişimi Türkiye'nin enflasyon ve dış finansman risklerini artırdı.

Kuruluğuun değerlendirmesinde TL'de sert değer kaybı ile politikanın yn konusunda oluşan yeni belirsizliğin riskten kaçınmanın daha fazla olduğu küresel ortamda yeni dış finansman baskıları riski getirdiği vurgulandı.

Türkiye'de para politikası kredibilitelerini uzun süredir bir not zayıflığı olarak gördüğünü kaydeden Fitch, yeni merkez bankası başkanı şahap Kavcıoğlu'nun politikalarını ve dış pozisyondaki gelişimi izleyeceğini vurguladı. TCMB'nin TL'deki değer kaybına ilişkin adımlarının da izleneceğinin altını çizdi.

TCMB Başkanının göreve gelmesinin ardından yaptığı ilk açıklama ile enflasyonla mücadele kararlılığını vurguladığına dikkat çeken kurum, bununla birlikte yeni başkanın önceki değerlendirmelerinin bu hedefe ulaşmak için atılacak politika adımları konusunda şüphelere neden olduğunu kaydetti. Eski başkan Naci Ağbal'ın önceki dönemde maliye bakanlığı yapmasına karşın politika kredibilitelerinin onun için bile zor görüldüğü hatırlatıldı.

TCMB'nin önceki dönemlerinde politika faizi dışında yöntemlerle özel sektör için fonlama koşullarını gevşettiğine ve kredi büyümesini desteklediğine da vurgu yapılırken, "Bu politikalara dönülmesi geçmişti yaşanan ters etkiler dikkate alındığında negatif sinyal olur" denildi.

Avrupa'nın en büyük yatırım şirketinden 'faiz indirimi' beklentisi

Son olarak beklentilerin üzerinde 200 baz puanlık faiz artırımını sonrası Merkez Bankası Başkanı Ağbal'ın görevden alınması ile piyasalar altüst oldu. Avrupa'nın en büyük varlık yönetim şirketi Amundi ise Merkez Bankası'nın nisanda 300 baz puanlık faiz indirimine gidebileceğini açıkladı.

Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası (TCMB) Başkanı **Naci Ağbal**, cuma gecesi yayımlanan sürpriz bir kararname ile görevden alındı. Cumhurbaşkanı kararı ile yeni TCMB Başkanı Prof. Dr. Şahap Kavcıoğlu oldu. Merkez'deki kritik değişiklik piyasaları hareketlendirdi, Türk Lirası yüzde 8'in üzerinde değer kaybetti ve döviz kurlarında sert hareketler yaşandı.

Uzmanların '**geri dönüşü kolay olmayan bir yol**' yorumunu yaptığı görev değişikliğinin ardından yaklaşık 1.7 trilyon euro tutarında fon yöneten Avrupa'nın en büyük varlık yöneticisi Amundi Asset Management'tan ise dikkat çeken bir açıklama geldi.

'300 BAZ PUAN İNDİRİMİ SÜRPRİZ OLMAZ'

Amundi Asset Management'ın gelişmekte olan ülkeler biriminin başında bulunan Yerlan Syzdykov, "**Resmi faiz oranı tahminimizi yeniden oluşturmadan önce merkez bankasının ileriye dönük açıklamalarını görmeyi bekliyoruz ancak yeni**

24.03.2021

gelen başkanın atacağı ilk adımın gevşek para politikası sinyali vermek için faizleri düşürmek olacağını düşünüyoruz" dedi.

Avrupa'nın en büyük varlık yöneticisi Amundi, Türkiye'nin faizleri nisan ayında 300 baz puan indirmesinin sürpriz olmayacağını bildirdi.

YENİ BAŞKAN'DAN İLK AÇIKLAMA

Yeni Merkez Bankası Başkanı Şahap Kavcıoğlu yaptığı ilk açıklamada, "Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, Kanun'la belirlenmiş görev ve yetkiler çerçevesinde enflasyonda kalıcı düşüşü sağlama temel hedefi doğrultusunda para politikası araçlarını etkin bir şekilde kullanmaya devam edecektir" ifadelerine yer vermişti.

CHP lideri Kılıçdaroğlu: Cuma günü 450 milyon dolar kime satıldı?

CHP lideri Kılıçdaroğlu, "İzlenen politika alay konusu oldu. Bizde 'erdonomi' var. Erdonomi, ekonomiden bihaber olmak demek. Herkes değil sabahı, 30 yıl sonrasını bilecek. Erdonomi ne demek? Cuma günü 450 milyon dolar kime satıldı? Açıkanır mı açıkanmaz. Eskiden devlet vatandaşına bakardı. Şimdi 83 milyon Saray'a ve Londra'daki bir avuç tefeciye çalışıyor." dedi.

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, partisinin grup toplantısında konuştu.

CHP'nin kadın milletvekilleri, "İstanbul Sözleşmesi yaşatır" dövizleri ile sıralarına oturdu. Kemal Kılıçdaroğlu kürsüye çıkarken "Susmuyoruz, korkmuyoruz, itaat etmiyoruz." sloganları atıldı. Kılıçdaroğlu da sloganlara "Zaten kadınların bir Őeyden korkması söz konusu değil, buna yürekten inanıyorum." karşılığını verdi.

Kılıçdaroğlu konuşmasında Şunları söyledi: "Türkiye'nin çok sorunları var. Herkes Türkiye'nin buhran içinde olduğunu görüyor. Devletin iyi yönetilmediği artık Mısır'daki sağır sultan da duydu. Ciddi bir karamsarlık hakim. Buradan 83 milyon vatandaşımıza açık ağırda bulunuyorum. Hiç birimizin umutsuzluğa kapılma hakkı yoktur, Türkiye'yi aydınlığa çıkarmak borcumuzdur. Türkiye'nin her coğrafyasına gidiyoruz, vatandaşla görüşüyoruz, bütün sorunları aşacağız. nce Allah'a, sonra kendinize, sonra bize gveneceksiniz. Şanlıurfa'ya milletvekillerimiz gidince çiftçiye

elektrik ve su verilmeye başladı. Bu güzel bir şey. Umarım bir daha kesmezler. Çiftçilerin tamamı şikayetçi. 'Gübre, tohum, ilaç alıyoruz dolarla, sürekli fiyat yükseliyor, benim sattığım Türk lirası ile.' Çiftçi kardeşlerim dinlesin. Ak Parti'ye oy verdiniz. O Şanlıurfa nasıl? Sahipsiz değil mi? Şanlıurfa sahipsiz ise Türkiye sahipsiz demektir. Esnaf 'kira yardımı yaptılar, elektrik faturasını bile karşılamıyor' diyor. 21. Yüzyılda hâlâ hastanede uzman doktor yok. Şehir hastanesinin hâlâ inşaatı devam ediyor. 530 bin öğrenciden 450 bini EBA'ya ulaşamıyor. Şanlıurfa Belediyesi, 8 aydır toplu sözleşme yapmıyor... CHP olarak herkesin yanında olacağız. Herkes bunu bilsin. Öyle bir noktaya geldik ki akşam yatarken sabah neye uyanacağımızı bilmiyoruz. Çünkü devlet yönetilmiyor... İsrarla, savurganlıkla devlet yönetilmez. O nedenle atalarımız 'taç giyen baş akıllanır' demiş. Öyle bir noktaya taşıdı ki kibir ve öfkeyi. Bu kadar kin, bu kadar öfke nasıl oluyor. Nasıl oluyor da Saray'dan ta üniversitelere kadar yansıyor. Vefayı, ahlakı, adaleti unutturmaya çalışıyor, ama biz unutmuyacağız."

"Bu haksızlığı nasıl sineye çekiyorsunuz"

"Bir bakıyorsunuz, bir milletvekili attığı tweet dolayısıyla dokunulmazlığı kaldırılıyor, yıldırım hızıyla milletvekilliği düşürülüyor. Hangi adalet?" ifadelerini kullanan Kılıçdaroğlu, "Saraydakiler Müslümanlığı kimseye bırakmıyorlar. Onların dışında Müslüman yok? Peki haksızlık karşısında susan dilsiz şeytan ise bu haksızlığı nasıl sineye çekiyorsunuz? Hemen Cumhuriyet Başsavcılığı'na talimat... 'Bu partiyi kapatın.' Demokrasilerde parti kapatmak doğru değildir. Seçimle gelen seçimle gider. Hem milli irade diyeceksiniz sonra adalete aykırı pek çok uygulamaya imza atacaksınız. Bir kişi sözleşmeyi feshediyorum dedi. Kimsin sen? Adaletin ağa babasıysan eyvallah. Biz biliyoruz. Kinle öfkeyle devleti yönetiyorsun biliyoruz. Siyaseti cep doldurma aracı olarak gördüğünü de biliyoruz. Biz bunları çok iyi biliyoruz. Ama 42 milyon kadına ihanet edeni de öğreniyoruz ve biliyoruz." şeklinde konuştu.

"Koltuğa tapılan ülkede eşitlik bulamazsınız"

Kılıçdaroğlu şöyle devam etti: "1923 yılında Cumhuriyet kuruldu. 'Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir' sözünün özü cumhuriyettir. Adalet milletinse o zaman bir kişi egemenlik hakkını kullanamaz. Egemenlik hakkını; yasama, yürütme ve yargı kullanır. Bir sabah kalkıyor, 42 milyon kadının hakkını elinden alıyor. Cumhuriyet kurulurken bu ülkenin kadınlarına büyük önem verildi. Tevhidi Tedrisat Kanunu çıktı. 1926 yılında Medeni Kanun kabul edildi. 1934 yılında seçme seçilme hakkı verildi. Yeni bir devlet kurulmuş, adı Türkiye Cumhuriyeti Devleti. Anayasa'nın birinci maddesi 'hakimiyet bilâ kaydu şart milletindir...' Fransa'da 10, Japonya'da 11 yıl, Yunanistan'da 18, Belçika'da 26 yıl sonra seçme seçilme hakkı verildi. Neden Mustafa Kemal gibi bir insan yüz yılda bir çıkar diyoruz. O da bize nasip oldu. Geleceği görüyor, kadın erkek toplumsal cinsiyet eşitliğinin olması gerektiğini kabul ediyor ve bu düzenlemeleri pek çok gelişmiş ülkeden önce yapıyor. Kadınların lehine olan bütün uluslararası sözleşmeleri kabul ediyor. Devlet önyargı, kinle, nefretle

yönetilmez. Koltuğa tapılan ülkede ne gelişmeyi ne demokrasiyi ne kadın erkek eşitliğini bulamazsınız."

"Sen bunun neresine karşısın"

Kılıçdaroğlu, "Bir sabah kalktık, bu Meclis'ten oy birliği ile çıkan, kendisinin de imzaladığı, yürürlüğe koyduğu sözleşmeyi 'ben feshettim' diyor. Kime danıştın, kime sordun? Hangi kadınlara sordun? Bu ülkenin kadınlarına sordun mu? Bu kadınların nasıl şiddete uğradığını sen biliyor musun? Çoğu vatandaşımız bunun içeriğini bilmiyor. Özellikle AK Parti'ye ve MHP'ye oy veren kadınlara sesleniyorum. Koltuk ittifakı var orada. 11 Mayıs 2011'de kabul ediliyor. Amacı ne? 'Sözleşmenin maksatları... Bu sözleşmenin maksatları şunlardır: A- Kadınları her türlü şiddete karşı korumak ve kadına karşı şiddeti ve aile içi şiddeti önlemek, kovuşturmak ve ortadan kaldırmak.' Erdoğan'a soruyorum: Sen bunun neresine karşısın? 'B- Kadına karşı her türlü ayrımcılığın ortadan kaldırılmasına katkıda bulunmak ve kadınları güçlendirmek de dahil olmak üzere, kadınlarla erkekler arasında önemli ölçüde eşitliği yaygınlaştırmak. 'Yine bütün kadınların huzurunda Erdoğan'a soruyorum. Bu cümlenin neresine karşısın? 'C- Kadına karşı şiddet ve aile içi şiddetin tüm mağdurlarının korunması ve bunlara yardım edilmesi için kapsamlı bir çerçeve, politika ve tedbirler tasarlamak.' 'Yine bütün kadınların huzurunda Erdoğan'a soruyorum. Bunun neresine karşısın? 'D- Kadına karşı şiddeti ve aile içi şiddeti ortadan kaldırma amacıyla uluslararası iş birliğini yaygınlaştırmak.' Yine bütün kadınların huzurunda Erdoğan'a soruyorum. Bu cümlenin neresine karşısın? 'E- Kadına karşı şiddet ve aile içi şiddetin ortadan kaldırılması için bütüncül bir yaklaşımın benimsenmesi maksadıyla kuruluşların ve kolluk kuvvetleri birimlerinin birbiriyle etkili bir biçimde iş birliği yapmalarına destek ve yardım sağlamak.' Yine bütün kadınların huzurunda Erdoğan'a soruyorum. Bunun neresine karşısın? diye konuştu.

"Kimse kadının önünde takoz olmayacak"

"Bir hakkı kadınların elinden almak zorbalıktır. Bu devlette zorbalığa asla izin vermeyeceğiz." diyen Kılıçdaroğlu şunları kaydetti: "Bütün kadın kardeşlerime sesleniyorum. Mağdur olan sizsiniz. Sizin haklarınız sizin elinizden alınmak isteniyor. Kadın mı tacize uğraşabilir, öldürülebilir, tecavüze uğrayabilir. Böyle bir anlayış olabilir mi? Bu sözleşme parlamentodan geçti. AK Partililerin, MHP'lilerin ağzında güller vardı. Yere göğe sığdıramıyorlardı... En çok itiraz etmesi gereken kişi TBMM Başkanı'dır. Millet iradesi gasp edilmiştir. Onun için diyorum sen kimsin? Buradan oy birliği ile geçti. Keyfe keder koltuğumu nasıl korurum diye. Seçim olursa nasıl kalırım arayışına giriyor. Koltuğu zorbalıklarla koruyanların sonu kötü olur. Bu millet seni oraya özellikle kadınların oylarıyla o zorbayı oradan aşağı indirecektir... Bizim görevimiz sizin haklı mücadelenize destek vermektir. Adım gibi biliyorum. Zorbayı oradan indireceksiniz. Kimse kadınların önünde takoz olmayacak."

"Bir ekonomi var bir de erdonomi var"

Kılıçdaroğlu konuşmasının devamında, "İzlenen ekonomi politikası alay konusu oldu. Bir ekonomi var bir de 'erdonomi' var. Erdonomi ne demek; 128 milyar doları birilerine vermek; ekonomiden bihaber olmak; istediği adamı istediği yere getirmek, istediği zaman görevden almak; evlerde tencerenin kaynamaması, işi olanın işinden olması demek. Hep birlikte bu sorunu aşacağız. Ne yaparsa yapsın, bilimin kuralları neyse, o kurallara uygun devleti yöneteceğiz. Ekonomiyi de o kurallara uygun yöneteceğiz. Herkes sabahı değil, 20-30 yıl sonrasını bilecek. Çiftçi bu yıl ektiği ürünü seneye kaçta satacağını bilecek. Her şey planlı, programlı olacak. Cuma günü 450 milyon dolar kime satıldı? Kim vurgun yaptı, açıklanır mı, açıklanamaz. Eskiden bir kişi çalışıp bütün aileye bakardı, şimdi 83 milyon çalışıyoruz, saraya ve Londra'daki bir avuç tefeciye bakıyoruz. Ancak kimse umutsuzluğa kapılmasın. Biz, bu ülkeye umudu, huzuru getireceğiz, barışı sağlayacağız, kadına şiddeti önleyeceğiz. Herkesin huzur içerisinde yaşamasını, her evde tencerenin kaynamasını sağlayacağız. İşsizlik belasını bu topraklarda bitireceğiz."

Derin buhrandan kısa sürede nasıl çıkılacağını anlatmak istediğini dile getiren Kılıçdaroğlu, yaşanan sorunun bir güven sorunu olduğunu, öncelikle güvenin inşa edilmesi gerektiğini belirtti.

Önerilerini 9 maddede sıraladı

CHP Genel Başkanı Kılıçdaroğlu, 9 maddede öneriler getireceğini bildirerek, sözlerini öyle sürdürdü:

"Erdoğan'ın, 'Ben ciddi bir, israfa son paketi açıklayacağım' diyerek, milletin önüne çıkması lazım. '13 uçacağım var, ikisini tuttum diğerlerini satıyorum; araba saltanatına son veriyorum; Kanal İstanbul gibi ucube projeleri yapmayacağım' diyecek. Zorunlu olmadıkça temsil törenleri olmayacak. Kamu mali yönetimi ve bütçe birliğinin sağlanması lazım. Bütçe ve mali disiplini sağlayacak. Erdoğan'ın, 'Bağımsız kurumlara asla siyasi müdahale yapmayacağım' diye net açıklama yapması lazım. Bunun için önce Merkez Bankası Başkanı'nı ve Para Politika Kurulunu hemen görevden alması lazım. Oraya mümkünse Merkez Bankası içinden, hem içeride hem dışarıda saygınlığı olan birini getirip başkan yapması lazım. Merkez Bankası Başkanı, 5 yıl süreyle görevde kalacak. Kimse siyasi müdahalede bulunmayacak. BDDK'daki siyasileri geri çekecek. Oralar, siyasilerin arpalığı değil. Son 4 yılda, 5 Merkez Bankası Başkanı değiştirdi. Devlet böyle mi yönetilir? Devleti, ekonomiyi perişan ettiler. Yeni gelen Merkez Bankası Başkanı, 128 milyar doların kimlere satıldığının araştırmasını yapacak ve kamuoyunu bilgilendirecek. Rivayet olunur ki; görevden alınan Merkez Bankası Başkanı '128 milyar doları kimlere peşkeş çektiniz?' diye sormuş, sen misin bunu soran, görevden alınmış."

Hemen Ekonomik ve Sosyal Konseyi toplayacaksın. Herkes şikayetçi. Şikayet edenleri topla, çözümü beraber üretin. Döviz garantili işler var. Herkes fedakarlık yapıyor, dövizle ihale alanlar niye fedakarlık yapmıyor? Hakkaniyet ölçüsünde bütün

taahhütleri Türk lirasına çevireceksiniz. Mücbir sebep. İstanbul Havalimanı'nı yapanların 18 milyar liralık iki yıllık kirasını sildiler. Asıl fedakarlığı bunların yapması lazım. Esnafa gelince sesiniz yok. Tahsili gecikmiş alacaklar var. Dünyanın kredisini çekmişler kamu bankalarından. Bunlar para babaları. Zaman geliyor borcunu öde, 'Ödemem' diyor. 'Parayı niye ödemiyorsunuz?' diyemiyorlar. Erdoğan, salgının en çok etkilediği kesimler için toplumsal dayanışma programını açıklamak zorundadır. Kısa vadeli istihdam olanağının sağlanması lazım. Öğretmen, sağlık, engelli, güvenlik kadrolarına atama yapılması gerekir."

Kemal Kılıçdaroğlu, ihvan politikasından vazgeçilmesi, "Yurtta barış ve dünyada barış" eksenli bir dış politikanın oturtulması gerektiğini ifade etti.

Kılıçdaroğlu, Erdoğan'ın, bir süre önce "COVID 19'da yaşanan aksaklıklardan sorumlu ben değilim" demek için, "Tıp mensubu değilim, alanım ekonomi, ben ekonomistim" ifadesini kullandığını anımsattı.

CHP Genel Başkanı Kılıçdaroğlu, "Ekonominin geldiği yer malum. Allah yüzümüze bakmış, doktor değil. Doktor olsa memlekette yaşayacak kişi kalmayacak." dedi.
(Ajanslar)

Türkiye'ye İstanbul Sözleşmesi çağrısı

Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komiserliği, Türkiye'yi İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme kararını geri alma çağrısı yaptı.

Birleşmiş Milletler (BM) İnsan Hakları Komiserliği Türkiye'yi İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme kararını geri almaya çağırdı.

Türkiye'nin 2011 yılında imzaladığı ve 10 Şubat 2012'de Bakanlar Kurulu Kararı ile onaylanan "Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi" 20 Mart'ta Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile feshedilmişti.

BM İnsan Hakları Sözcüsü Liz Throssell basın toplantısında yaptığı açıklamada, "Net olarak tanımlanmayan terörizm bağlantılı suçlamalar hedefe alınmaya ve muhalif olarak gördüklerini susturmaya devam ediyor." dedi.

Siz George olsanız Türkiye’de yatırım yapar mıydınız?

Alaattin AKTAŞ

24 Mart 2021 Çarşamba

✓ **Faizin artmasını hiç istemeyecek olanlar, elinde borçlanma senedi bulunan yatırımcılardır. Dün faiz yüzde 15 düzeyindeyken 87 liraya alınan bir kağıdın fiyatı faiz yüzde 19'a çıkınca bugün bir anda 84 liraya geriler.**

✓ **Bu fiyat-faiz mekanizması yabancıyı bir de kur yönünden vurabilir. Kur, faizden daha yüksek oranda arttığı takdirde ortada faiz getirisi kalmaz, anaparadan bile yemek bile söz konusu olabilir.**

Londra’daki bir fonun yöneticileri toplantı halinde... 2020'nin son günleri. Ellerindeki yüklü tutarda fonu 2021'de hangi ülkelerde değerlendirmeleri gerektiğini konuşuyorlar. Üstünde durulan ülkelerin biri de Türkiye. Daha önce İstanbul'da çalışmış olan bir fon yöneticisi Türkiye ile ilgili bir not hazırlamış ve sunum yapıyor:

“Türk hükümeti kasım ayı başında radikal bir karar aldı. Merkez Bankası’nın başına eski Maliye Bakanı getirildi. Sıkı para politikası uygulamaya başladılar. Daha önce de bunu lafta çok uygulamışlardı ama siyaseten bu politikaya pek sıcak bakmadıklarını biliyoruz. Ama bu sefer işi ciddi tutacak gibi görünüyorlar, çünkü enflasyonla başka türlü mücadele edilemeyeceğini anladılar. Yeni başkanın ilk işi faizde sadeleşmeye dönmek oldu ve faizi de artırdı. Türkiye şu an dünyanın en yüksek faiz uygulayan ülkelerinden biri. Türk parası da değer kazanıyor. Bu yüksek faizi kaçırmayalım derim. Hem elimizi çabuk tutmalıyız, şu sıralarda dolar 7.5 lira dolayında. Kur daha da düşebilir, o zaman girerken bir anlamda zarar ederiz. Ben, faizi yüzde 15-16 dolayında bulunan iç borçlanma senetlerine yatırım yapılmasını öneriyorum.”

Konuşup tartıştılar ve sonunda Türkiye deneyimi de olan fon yöneticisini dinlemeye karar vererek 2021'in yatırım yapılacak ülkeleri arasına Türkiye'yi de aldılar.

Londra merkezli fon başlangıç olarak Türk hazinesinin iç borçlanma senetlerine 10 milyon dolar yatırmaya karar verdi.

10 milyon dolar 7.5 liradan TL'ye çevrildi ve bu paranın karşılığı olan 75 milyon lirayla yüzde 15 faizli iç borçlanma senedi alındı. 100 lira nominal bedelli kağıda yüzde 15 iskonto ile 87 lira ödendi. Bir aşama geride kalmıştı.

Bu fon Türkiye'ye ilk kez girdiği için gelişmeleri ara ara merakla takip ediyorlardı. Türkiye'de döviz kuru oynaklığının sık yaşandığını zaten biliyorlar, özellikle bu yüzden kura odaklanıyorlardı.

Bir süre sonra dolar 7 liraya kadar gerilemişti. Yüzleri gülüyordu; öyle ya 75 milyon liraya hiç faiz kazanmamış olsalar bile dövize dönmek istediklerinde ellerine 10 milyon dolar değil 10.7 milyon dolar geçecekti. Yani birkaç ay içinde adeta durduk yerde yüzde 7 para kazanmışlardı bile. İnanılır gibi değildi. Birkaç ayda yüzde 7! Üstelik faiz geliri de vardı, daha ne isteyeceklerdi. Türkiye'de çalışan arkadaşlarını dinlemekle ne iyi ettiklerini düşünüyorlardı.

Türkiye'ye daha fazla yatırım bile yapabilirlerdi artık. "Keşke" diyorlardı, "Keşke kur yükserken daha fazla yatırım yapsaydık, daha fazla kar ederdik"...

Mart ayı ortasına kadar her şey iyi gitmişti. Ama başlarına gelecek sürprizden haberleri yoktu.

"Başkan görevden mi alındı!"

Daha önce İstanbul'da çalışmış olan fon yöneticisi bir cumartesi sabahı Londra için erken sayılabilecek bir saatte telefona uyandı. Türkiye'den bir dostu arıyordu.

"Haber vereyim dedim, Merkez Bankası Başkanı görevden alındı, burası kaynıyor."

Bir an rüya mı görüyorum diye düşündü.

"Bir daha söyle, ne oldu dedin!"

"Eski Maliye Bakanı vardı ya hani, Merkez Bankası Başkanı olmuştu, o görevden alındı."

10 milyon doların Türkiye'de borçlanma senedine yatırılmasına ön ayak olan fon yöneticisinin başından aşağı kaynar sular döküldü sanki.

"Gelişmelerden beni haberdar et lütfen" diye kekeleyip telefonu kapattı.

Neler olacağını gayet iyi biliyordu.

Demek ki sıkı para politikasının ömrü dört ay olmuştu. Şimdi faiz hızla yükselecek, kendilerinin yüzde 15 faizle iskontolu olarak 87 liraya aldıkları kağıdın fiyatı düşecekti. Bu yetmezmiş gibi kur tırmanacak ve belki de alacakları faizi silip süpürecek boyuta ulaşacaktı.

“Ben bunları fon yönetimine nasıl izah ederim” diye kara kara düşünmeye başladı. Fonu yanlış yatırıma sürüklemekten dolayı bir de işinden olmak vardı. Kabus gibi bir hafta sonu onu bekliyordu.

FAİZ ARTINCA KİM KAZANIR, KİM KAYBEDER?

Anlamak istemeyenler için söyleyecek sözümüz yok. Ama bilmeyenlere bir kez daha anlatalım. Bizim yaptığımız hesabı bir hesap makinesi alarak siz de tekrarlayabilirsiniz.

Hazinenin çıkardığı yüzde 15 faizli ve iskontolu bir kağıt 100 lira nominal bedelle ve bu faiz kadar iskonto edilerek satılır. Vade sonunda ödenecek 100 liranın içinde faiz de vardır. Yani 100 liralık kağıdın satış fiyatı $(100/1,15=87)$ 87 liradır. Yerli ya da yabancı bir fon veya bir şahıs bir yıl sonra Hazineye 100 liraya satacağı kağıdı 87 liraya alır.

Geçen hafta olduğu gibi bir gece yarısı operasyonu ile faizin bir anda tırmanmasına yol açılırsa, ki yine öyle oldu ve yüzde 15 düzeyindeki faiz yüzde 19'a yükseldi, bu sefer örneğin geçen cuma 87 lira olan kağıdın fiyatı bir anda düşer. Fiyat artık $(100/1,19=84)$ 84 liradır. Cuma günü 87 liraya aldığınız kağıdın fiyatı pazartesi günü 84 liraya düşmüştür. Bu işlemin milyarlarca lirayla yapıldığını düşünün, oradaki 3 lira büyük paradır.

Bir; demek ki neymiş, faiz artışı elinde kağıt bulunanların işine gelmez, tam tersine onların zarara uğramasına yol açarmış. Ve yine demek ki elinde kağıt bulunduranlara faiz lobisi demenin hiç mi hiç anlamı yokmuş.

İki; faiz lobisi denilen kesime hizmet etmenin yegane yolu kuru ve faizi aynı anda yükseltmekten geçiyormuş. İşte bir varsayım olarak örnek verdiğimiz Londra'daki fon 7.50'lik dolar kurundan değil de örneğin 8'den girerse aynı dövizle daha çok TL elde eder. Yine faiz yüzde 15 düzeyindeyken 100 lira nominal bedelli bir kağıda 87 lira öderken, faiz yüzde 19'a çıkmışsa bu sefer aynı değerdeki kağıdı 84 liradan alır.

Şimdi düşünelim; faiz lobisine hizmet nasıl oluyormuş!

Abdulkadir Selvi

Erdoğan, 2023'ün yol haritasını açıklayacak

24 Mart 2021

Kabinenin, AK Parti kurultayından önce değişeceği beklentisi vardı. Ancak Cumhurbaşkanı Erdoğan, eşzamanlı bir değişimi tercih etti. Böylece partiyi ve kabineyi birlikte düzenleyecek.

Erdoğan, “2023 Türkiye’de yeni bir dönüşüm süreci olacak” demişti. Aslında bugünkü kongre ile birlikte hem söylem ve hedefler olarak, hem de parti ve kabinedeki kadrolarla 2023’ün parametrelerini verecek.

İDDİALİ HEDEFLER

Cumhurbaşkanı **Erdoğan** kongreden önce birkaç gündür hiçbir program koymadı. Bu süre zarfında kongrede yapacağı konuşmaya hazırlandı. Kongrenin teması “**güven ve istikrar**” olacak.

Erdoğan, “Türkiye’nin gerek insan haklarıyla ilgili yaptığım reform paketi, gerekse ekonomi paketiyle ilgili bütün bunları kapsayan, çok daha geniş anlamda bir konuşmayı şu anda planlamış durumdayım” demişti.

Erdoğan’ın Türkiye’nin önüne;

- 1) İnsan hakları ve özgürlükler,
- 2) Ekonomik kalkınma ve refah toplumu,
- 3) Dış politikada küresel, güçlü Türkiye, hedeflerini koyması bekleniyor.

CUMHUR İTTİFAKINA GÜÇLÜ VURGU

Erdoğan’ın konuşmasının bir ayağını da cumhur ittifakının oluşturması bekleniyor. Erdoğan, “AK Parti olarak, Milliyetçi Hareket Partisi ile cumhur ittifakı olarak 2023’e doğru çıktığımız bu yolda bu dayanışmamızın gereği nelerdir, neler olacaktır, bunları da en güzel şekilde inşallah ifade edeceğiz” demişti.

MKYK'DA YENİ ANLAYIŞ

Erdoğan bu kez AK Parti yönetimine daha fazla yoğunlaşıyor. Çünkü partiyi 2023 seçimlerine bu kadro götürecektir. Hem isim olarak hem de Türkiye'nin temsili açısından MKYK listesinin farklı bakış açısıyla hazırlandığı ifade ediliyor. **Erdoğan** bu süre zarfında MKYK listesine alacağı isimler üzerinde yoğunlaştı. Yarın önce kongre, akşam saatlerinde ise yeni parti yönetimini belirleyecek. Ardından da hafta sonuna kalmadan yeni kabine açıklanacak.

KİM BAKAN OLACAK?

Kabine değişikliği üzerindeki beklentiler pazartesi günü yoğunlaşmıştı. Ancak kongreden sonraya kaldı. **Erdoğan**'ın bu süre zarfında kabine değişikliği üzerinde de çalıştığı söyleniyor. Zaten bir süredir Ankara kulislerinde kabine değişikliği konuşuluyor. Hatta kabine için oranlar veriliyor, kimlerin gideceği konuşuluyor. Bakan olacak isimler hakkında değerlendirmeler yapılıyor. Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'dan başka kimsenin bilgisi yok. O kadar net söyleyebilirim. Ama görünen o ki beklenen değil, beklenmeyen isimlerde de değişiklikler olabilir.

Erdoğan hem partide hem kabinede Türkiye'yi 2023'e taşıyacak kadroları ortaya çıkaracak. Kongre konuşmasında ise 2023'ün perspektifini verecek.

AYASOFYA VURGUSU

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Saadet Partisi Yüksek İstişare Kurulu üyesi **Oğuzhan Asiltürk**'ü ziyaret ederek Milli Görüş tabanına sıcak mesajlar göndermişti. AK Parti İstanbul İl Başkanlığı'na ise aynı tabandan **Osman Nuri Kabaktepe** getirilmişti. **Erdoğan**'ın konuşmasında Milli Görüş tabanına mesaj vermesi bekleniyor. Kongre salonunda Cumhurbaşkanlığı kararı ile camiye çevrilen Ayasofya'nın fotoğrafları yer aldı.

SEÇİM YASASI NE OLACAK?

Ekranlarda Türkiye'yi 300 seçim çevresine böleni mi ararsın, dar bölge sistemini getireni mi... AK Parti'nin seçim yasası diye altını çize çize söylüyorlar. Dar bölge seçim sistemini getiriyorlar. Dar bölgede seçim çevresinin seçilecek milletvekili sayısına göre bölünmesi gerekiyor. O seçim bölgesinde yüzde 51'i alan parti ya da ittifak milletvekilliğini de kazanacak.

Seçim çevresini 300'e bölüyor, her bölgeye iki milletvekili veriyorlar. Tabii o seçim bölgesinde yüzde 51'i alan seçimi de alıyor. Fakat işin ilginç tarafı AK Parti'de böyle bir çalışma yok. Olmayan bir şey varmış gibi gösteriliyor.

AK Parti'de genel başkan yardımcısı **Hayati Yazıcı**'nın başkanlığında Seçim Yasası ve Siyasi Partiler Yasası üzerinde bir çalışma yürütülüyor. Çalışmaların büyük ölçüde olgunlaştırıldığı söyleniyor. İnsan Hakları Eylem Planı nedeniyle çalışmaların bütünlüklü olarak ele alınmak üzere bekletildiği ifade ediliyor. Artık kurultay süreci tamamlandıktan sonra son şekli verilecek.

İSTANBUL ÖRNEĞİ

İstanbul üç seçim çevresinden oluşuyor. 98 milletvekili çıkarıyor. Ankara ve İzmir ise iki seçim çevresinden oluşuyor. Ankara'nın milletvekili sayısı 36, İzmir'in 28.

AK Parti, dar bölge değil daraltılmış bölge seçim sistemi üzerinde duruyor. Milletvekili sayısı yüksek olan büyükşehirlerin 6-7 milletvekilinden oluşan seçim çevresine ayrılması düşünülüyor. O da seçmenin kimi seçtiğini iyi tanınması açısından.

SEÇİM BARAJI

Yüzde 10 seçim barajı düşürülüyor. Yüzde 7 ya da 5 oranının üzerinde duruluyor. Daha önce yüzde 3 ve seçim barajının tamamen ortadan kaldırılması gündeme gelmişti ama Cumhurbaşkanı **Erdoğan** bu oranların kapsam dışına çıkarılmasını istedi.

Seçim barajının yüzde 5 ya da 7 olması konusu AK Parti ile MHP'nin yapılacağı ortak çalışmadan sonra kesinleşecek.

İttifak içinde seçim barajının geçerli olması yönündeki tartışmalar da netleşti. İttifak içinde ayrı bir seçim baraj olması önerisinden vazgeçildi.

HAZİNE YARDIMI

Seçimlerde barajı aşan partilere aldıkları oy oranına göre Hazine yardımı yapılıyor. HDP'ye kapatma davası nedeniyle yeniden gündeme gelen Hazine yardımıyla ilgili şartlar çeşitlendiriliyor.

GRUP KURMA ŞARTI KALDIRILYOR

Siyasi Partiler Yasası'nın 36. maddesinde, "**Siyasi partilerin seçimlere katılabilmesi için illerin en az yarısında oy verme gününden en az altı ay evvel teşkilat kurmuş ve büyük kongrelerini yapmış olması veya Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde grubu bulunması şarttır**" deniliyor.

AK Parti'nin yaptığı çalışmada ise Siyasi Partiler Yasası'nın 36. maddesinin "(...) **veya Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde grubu bulunması şarttır**" cümlesi çıkarılıyor. Böylece seçimlere girmek için grup kurma seçeneği kaldırılıyor. Seçimlere girmek için Türkiye'nin yarısından fazlasında teşkilatlanma ve büyük kongre yapma yeterli görülüyor.

İhtiyatlı olalım; tuzağa düşmeyelim

Esfender KORKMAZ

24 Mart 2021

Üst üste yaşadığımız siyasi ve ekonomik sorunlara kriz diyebilir miyiz? Keşke kriz olsaydı. Krizler genellikle döviz ve finans krizleri şeklinde başlar. 2001 Türkiye krizi döviz kuru kriziydi. Yunanistan'ın on yıl önce yaşadığı kriz, dış borçlarını ödeyecek döviz imkanı olmadığı için temerrüde düşmesiydi. 2009 Dünya Finansal krizi, finans sektöründeki balonlardan dolayı ortaya çıkmıştı.

Maalesef yaşadıklarımız krizden ağırdır. Çünkü kriz geçicidir. Söz gelimi 2001 krizinde Türkiye yüzde 5,7 oranında daraldı ve fakat ertesi yıl yeniden yüzde 6,2 oranında büyüdü. Ama 2018 kur şoku ve arkasından yaşanan ekonomik ve siyasi sorunlar, Türkiye'nin potansiyel büyümesinin ve kalkınmasının yolunu kesti. Uzun dönemli bir daralma süreci yarattı.

IMF 2001 krizinde, '**dalgalı kur**'u dayatarak, ani krizlerin önlenmesini planladı. Ama bu defa kur hareketlerinin, kur şoklarının ekonomik ve sosyal maliyeti sosyalize edildi ve daha yüksek oldu. İşsizlik ve yoksulluk arttı, beyin göçü hızlandı, refah kaybı oldu. Dahası ülkenin potansiyel kalkınması zayıfladı.

Bugün ekonomide yaşamakta olduğumuz panik için tuzu-biberi oldu. Bu panik sosyal dengeleri de bozdu. Fırsatçıları heveslendirdi.

Kurt karanlığı sever. İrticai faaliyetler karanlık ve kargaşa içinde artar. Mamafih, bir gazete bir profesörün "*Ümmet kısa sürede hilafetin etrafında birleşir. Hilafet ilga edilmedi, Meclis'e devredildi. Meclis kararı gözden geçirip, hilafeti ihya edebilir. 15 dakikada alınacak bir karardır.*" sözünü manşete taşıdı. Bir imam da "*faiz kaldırılсын*" diyor.

Davutoğlu "**Cehalet İttifakı'nın Türkiye'yi bir felakete sürüklediğini**" söylüyor. Karl Marks da "**Cahalet ayrıcalıklı sınıfın elinde, ustaca kullandığı bir silahtır**" demişti.

Aslında, halkın da iktidarın da dikkatli olması gerekir. Çünkü Türkiye'yi cahalet, sokağa çıkarmak istiyor. Bu yolla kargaşa yaratıp, ülkeyi olağanüstü hale zorlayarak, bu kargaşa ortamında tehdit altında seçimle veya doğrudan bir emrivakiyle şeriatı getirmek isteyebilirler.

Laik, demokratik cumhuriyet bir defa elden çıkınca, bir daha geri gelmez. İran'da, Pakistan'da din eksenli cumhuriyetler, halkın refahını, toplumun geleceğini ipotek altına aldı.

İranlılar, tüm kaynaklarını, tüm enerjilerini mezhep savaşlarına harcıyor. Suriye'de ve Yemen'de devrim muhafızlarının sayısının 100 bin olduğunu söylüyorlar. Dünya Bankası verilerine göre İran'da fert başına GSYH, 5701 dolar ve Pakistan'da 1300 dolardır.

Dünyada laik olmayan ülkelerde demokrasi ya yoktur veya zayıftır. Maldivler gibi küçük bazı devletler hariç, laik olmayan 18 devlet var. Freedom House endeksine göre bu ülkelerin hiç birisi siyasi özgürlükler ve insan haklarında özgür ülke statüsünde değildir. Altısı kısmen özgür, on ikisi özgür olmayan ülke statüsündedir. Bu ülkeler içinde petrol gelirinden dolayı Suudi Arabistan ve emirliklerde fert başına GSYH yüksektir. Ama bu kağıt üstündedir. Çünkü petrol gelirleri kral ve emir ailelerine gidiyor. Diğerlerinde fert başına gelir düşüktür.

Muhammed İkbâl, 1934'te yayınlanan, "The Reconstruction of religious Thought in Islam/İslam'da Dini Düşüncenin Yeniden İnşası" kitabında, "*Türkiye, Müslüman ülkeler arasında dogmatik kalıplardan kurtulma becerisini gösteren ilk ve tek ülkedir*" diyor. **İhtiyatlı olmalıyız.**

İbrahim Kahveci

Kim satmış bu dövizleri

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu -BDDK son döviz verisi perşembe gününe ait. 08 Mart günü 252,1 milyar dolar olan yabancı para-YP mevduatları 18 Mart perşembe günü 255,8 milyar dolara yükselmiş.

CDS seviyesi 300'lerdeyken 3,7 milyar dolar döviz alan vatandaşlar meğerse pazartesi ve salı günü döviz satışına geçmişler.

Hem de CDS seviyemizin 450'lere çıktığı dönemde.

Peki, vatandaş çok mu büyük kazanç elde etti de döviz sattı?

Son 1 haftada ortalama 7,55 liradan 3,7 milyar dolar döviz alan vatandaşlar meğerse azıcık kazanca hemen satışa geçmişler.

Borsa endeksinin sadece 2 günde yüzde 17 değer kaybettiği atmosferde, tahvil faizlerinin yüzde 14,0'lerden yüzde 19,0'un üzerine çıktığı bu iki günde vatandaş döviz satmış.

Çok ilginç...

***

Hatırlarsanız 2019 başından Berat Albayrak'ın gidişine (affının kabul edilmesine) kadar kamu bankaları döviz piyasalarında satışlar yapıyordu.

Bu dönemde Merkez Bankası bankalardan swap yolu ile döviz almış ve bu dövizlerde piyasaya satılmıştı. Toplam 128 milyar dolarlık satışın hala izi bulunamazken yeniden ilginç döviz satışının gündeme gelmiş olması da ilginç olsa gerekir.

Nasıl ki, yüksek faiz oranı enflasyonu da yükseltir teorisi yeniden Merkez Bankası yönetim değişimi ile geri geldi ise, benzer şekilde ilginç döviz işlemleri de gündemimize geri gelmiş oldu.

Hayırlı olsun...

24.03.2021

***

Dün Merkez Bankası eski baş ekonomisti Hakan Kara çok önemli bir paylaşımda bulundu. Londra swap piyasasında TL faizini anormal yükselterek kuru düşürmek, hastayı buzlu suya sokarak ateşini düşürmeye benzer dedi. Aslında ateş geçici düşer ama hastalık vücutta kaldığı için sonrasında ateş daha da yükselir diye ekledi.

Aslında olanları izah eden çok güzel açıklama.

Geçen yıl ağustos başında da Londra swap piyasasında TL faizleri yüzde 1000'lerin üzerine çıkmıştı. O günlerde 6,90'larda seyreden dolar/TL kuru 8,50'ye kadar bir yolculuk yaptı.

Acaba dün Londra swap piyasasında terse getirdiğimiz ve yüzde 9000'lere çıkarttığımız TL faizleri bize nasıl yansıyacak? Yani alternatif kur fiyatı olarak söylüyorum bunu...

TL'ye yüzde binlerle faiz verip döviz almak istemenin bir süre sonra Türkiye'de maliyet yansımından bahsediyorum.

Bekleyip göreceğiz elbette...

***

Tekrar içeriye dönelim.

Geçen yıl CDS risk göstergemiz 500'lere geldiğinde 8,50'de bile fiyata bakmadan döviz alan vatandaşlarımıza dün-önceki gün ne oldu da döviz sattılar?

Millet döviz sattı deniliyor mama milletin bu sattıkları dövizden bilinçli haberleri de var mı acaba? Ya da telefonla mı satıldı dövizler?

Bilemiyoruz tabii. Ama geçen hafta Devlet Bahçeli olmak üzere, Cumhurbaşkanı ve yeni eski Bakanlar peş peşe "serbest piyasadan" yana olduklarını açıkladılar.

Herkes serbest piyasadan yana olduğunu açıklamaya başladı ise, bu açıklamalar da ilginç geliyor bana. Neden birdenbire serbest piyasadan yana olunduğu açıklanır ki?

***

Sadece 3 gün önce 6 lira olan Akbank hissesi şimdi 4,80 lira. Yine 3 gün önce 8,80 olan Garanti Bankası hissesi şimdi 7,20 lira.

Borsa endeksinde ve içerisinde de yabancı payı ağırlıklı bu hisselerde yaşananlar, elbette yabancıların Türkiye'ye bakışını gösteren birer barometredir. Acaba yabancı

24.03.2021

gözünde bu derece artan riski yerli döviz sahipleri ilginç şekilde şimdi neden göremedi? Nasıl bir anda döviz satışına geçtiler?

İnsan gerçekten hayret ediyor. Bir toplumun döviz bakış karakteri uzun yıllar hiç değişmiyor ama son iki günde bir anda değişiyor.

Ve bu değişim zamanı da risklerin arttığı, yabancıların kaçtığı ve kurların emsal piyasalara göre geride kaldığı bir anda oluyor.

İktisat literatüründe olmasa bile sosyolojik ve psikolojik bir analiz de gerekebilir. En azından biz iktisat kısmını yazıp buraya bırakalım.

İlerleyen günlerde de görüşürüz diyerek...

24 Mart 2021, Çarşamba

BAŞYAZIMEHMET BARLAS

Erdoğan'ın bugün yapacağı konuşma, 2023'e kadar olan gündemi belirleyecek

Bugünkü AK Parti 7'nci Büyük Kongresi'nde Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'ın yapacağı konuşma, Türkiye'nin 2023'e kadar olan siyasi gündemini belirleyecektir. Cumhurbaşkanı bu konuşmasında hem bundan sonra atılacak adımları, hem tasarlanan reform çalışmalarında gelinen noktayı hem de yönetim kadrolarına ilişkin değişiklik söylentilerini ele alacaktır.

Mahir Ünal konuştu

Bu arada AK Parti Genel Başkan Yardımcısı Mahir Ünal, "**Kabine değişikliği olacak mı?**" sorusunu da yanıtladı. Partideki değişimin başka yerlerde de devam edeceğine işaret eden Ünal, "**Cumhurbaşkanımız yeni bir düzenleme yapacaktır. Önümüzdeki günlerde bunu göreceğiz**" ifadelerini kullandı. Ünal, "**Seçilecek kadrolar Türkiye'yi 2023'e taşıyacak. Karşımızdaki muhalefet girdiği hiçbir seçimi kazanamamış. Adeta ruh sağlığı bozulmuş bir muhalefet**" dedi. Mahir Ünal'ın NTV kanalında yaptığı açıklamalar, Cumhurbaşkanı'nın gündemine de ışık tutuyordu. Önemli noktalar şöyleydi:

İstanbul Sözleşmesi ve ötesi

- Gündemin bir maddesi İstanbul Sözleşmesi'dir. Üçüncü cinsiyeti dayatan sözleşmeden çekilme kararının nedenlerini anlatan Ünal, AK Parti'nin yeni bir metin üzerinde çalıştığını duyurdu.
  - Ünal, HDP'ye kapatma davasına ilişkin de konuştu. Terörle arasına mesafe koyamayan partiler hakkında hukukun harekete geçmesinin doğal olduğunu söyleyen Ünal, "Kararı siyaset değil yargı verecek" dedi.
- Mahir Ünal, "İstanbul Sözleşmesi'ni dün neden imzaladınız da bugün çıktınız?" sorusuna şu cevabı verdi:

Yeni bir metin

"İstanbul Sözleşmesi geçtiğimiz 9 yıl içerisinde bağlamından koptu. Asli

24.03.2021

görevini yerine getirmesi gereken hususlar dışında bütün dünyada maalesef üçüncü cinsiyeti dayatmanın aparatı haline geldi. AK Parti yeni bir metin üzerinde çalışıyor. Türkiye'nin hukuk sistemi bunu gerçekleştirebilecek güçte. Türkiye'nin kendi insanını, kadına karşı şiddeti, çocuk istismarını, çocuğa yönelik şiddeti, sadece çocuk değil bütün canlılara, Türkiye'nin hukuk sistemi bütün hepsini korumak dirayetine sahiptir."